

Woland jegyzeteiből

„Az irgalmasság néha álnokul, váratlanul behatol a legkisebb résen is. Ezért említettem a rongyokat.”

(BULGAKOV)

1

Ezt a kísérletet a legnagyobb titokban
kellett elvégeznem
lombik és vegyszerek nélkül
s nem remegő házinyúllal patkánnyal vagy majommal
a kísérlet egyedüli célja volt: kísérletezze ki
kísérleti jelleggel annak lehetőségét
hogy kísérleti úton miként lehet
a kísérletek létjogosultságát bizonyítani

Rendelkezésemre állt a kísérlet alanya
nevezzük Mester Mesteroviccsnak
avagy Zseni Zsenionoviccsnak
hiszen nevét még a kísérlet előkészítésekor
önszántából törölte saját tudatából
valamint Margarita Margaritovna
aki kérte hogy asszonynevét
eltitkolhassa a kutatók előtt
s végül néhány elektromos készülék amellyel
a kísérleti személyekben azt a tudatot kelthettük
hogy valóban vannak

2

Mester Mesteroviccsal a kísérlet első stádiumában
azt az érzést közöltem
hogy kihúzta a lutrit majd lakást bérelt
és megalkotta a művet
elektromos ingerre folyékonyan beszélt héberül
Pilátushoz s tűrhetően fordította görögre a beszédet
miközben Margarita Margaritovna sárga virágokat vásárolt
hogy Zseni Zsenionoviccsot megcsalja
a férjével
majd fordítva

Veress Miklóst *Erdő a vadaknak* című kötetéért József Attila-díjjal tüntették ki. Gratulálunk, további munkájához erőt, egészséget és újabb sikereket kívánunk!

3

*A kísérlet második stádiumában
zavar keletkezett az elektromos hálózatban
s míg megjavítottuk
Mester Mesteroviccsal el kellett hitetni
hogy üldözik
különben azt hitte volna
hogy üldözik
Margaritával pedig azt
hogy mindennek oka a sok kritikus*

4

*A kísérlet második részének végétével
megjutalmaztak*

5

*A harmadik stádiumban
beavatkoztunk a kísérleti személy anyagcseréjébe
s így azt hitte magáról
hogy megőrült
s fekszik
kis sapkában
az állami elmeegógyintézetben*

*megjegyzés: örült pillanatában
eltűzelte regényét
zárójelben: a kellő pillanatban
egy kiszuperált kéziratot nyomtunk a kezébe
valami Bulgakov úrtól
aki...*

6

A beteg már bízik bennem

7

*Margaritáról le kellett mondanunk
a legnehezebb időszakban
amikor már-már célhoz értünk
mert...
az új segédszínész nő sajnos inkább szubrett
mintsem abszurd-drámai hősnő
ezért Mester Mesterovics merevgörcsbe esett*

*kényszerű pihenés:
kecsege rákfarakkal kaviárral
utána
kórtörténet helyett
ágytörténeti leckék
hátha jobban megy a játék
a Margaritonettnek*

8

*A harmadik stádium lezárult
Zseni Zsenionovics*

*elfoglalta helyét
a nyugalom panteonában*

9

*A kísérlet harmadik részének végeztével
előléptettek*

10

*Éjjeli kettőkor hívtak be
ez az idióta zseni
letépte magáról az öröklétet
Messirének nevez
és krisztusi pózba merevülve üvöltözik
hogy vissza a pinceszobába
javasoltam
alapos megfigyelését:
még nem tudjuk
hogyan bírta ki ezt a dózist —
veszélyes alkalmazkodás*

11

*Válaszlevelet írok
Mester Mesterovicshoz
(ez az örült fölborítja a tervem
hogy a kísérlet igazolja
a kísérletek létjogosultságát)*

*ultimátumom:
kiengedem az elmeegógyintézetből
ha nem hajlandó magát
Mester Mesterovicshoz elismerni
és Margaritának Margaritonettet
valamint ...*

12

*Pót-stádiumot nyitottam:
egyelőre
tanulmányozzuk Zseni Zsenionovicst
különböző közegekben
meztelen csigák között
golgotai menetben
nagygyűlés tömegében
egy petróleumlámpa alján*

*megfigyelés: ha mindenben engedünk
belefárad azaz
a rugalmasságtól rugalmas lesz a gerince*

13

*Pokolba a türelmetlen főnökökkel
nem értik meg
hogy az irgalom is hozzátartozhat
e kísérlet eszközeihez*

14

MESSIRE

üdvözlöm a házmestereket
abból az alkalomból
hogy elfoglalja helyemet
azaz helyét
volt lombikomban

tévedése csupán
hogy egy kísérlet öt stádiumból áll
s a negyedikben kitért
hogy nem képes megtörni
azaz hogy ön alkalmasabb a kísérlet alanyának
kineveztek a helyére
s ha kívánja
nevezhetem Mester Mesterovicsnak
úgyis annak fogja érezni magát

15

Jelentés: a kísérlet sikerrel járt
Zseni Zsenionovics azt hitte
nem veszi észre
a tisztelt vezetőség
hogy ő észrevette:
nem szabad észrevennie
tévedésünk

16

Bal kézzel a levegőbe:
löbmőre ajtrat giddem
mastinyozib ygoh
koygav men ik

17

Ezt a kísérletet azért bízták rám
hogy meggyőződjene az alkalmasságomról
jól értelmezem-e a célt:
kikísérletezni kísérleti jelleggel annak lehetőségét
hogy kísérleti úton miként lehet
a kísérletek létjogosultságát bizonyítani

rendelkezésekre áll a kísérlet igazi alanya
nevezzük Vokaglubnak
avagy Skizofrén Skizofrénovicsnak

18

A kísérlet ötödik szakaszának kezdetekor
korszerűbb csöveket vezettek a koponyámba
ezek nem zavarják a kutatómunkát
s jobban megfigyelhető általuk
milyen folyamatok játszódnak le a megfigyelésben
a kísérlet alanyának megfigyelésekor

*mintha gyerekkoromban:
papírcső-messzelátó
benne egy szem amely néz
vagy visszanéz s közte sötétség
hogyan melyik vagyok*

19

*Woland Wolandovics
még nem tudom
ki ír engem*

Óda a megmaradáshoz

*Megmaradunk fém-ég villámtalan és záportalan
a városok fölött de megmaradunk
s nem városnevek csak számok Pekingtől Los Angelesig
és kisebb számok a homlokokon
melyek párzás közben világítanak
hogyan megmaradjunk már nem hús bőr izmok és agyak
gyönyörkocsonya test haláltalan halál
és sorvadásra ítélve a nyelv meg a fül csak jelek
kommunikált jelek a hadak útján: hogyan megmaradtunk
zuhogj színorgonán öröm-óda rafinált örömeök ódája
te zengd ki halhatatlan a Bomba halálát
fiók-Niagara petergofi szökőkutak ükunokája
sosemvolt színzuhatag te világold
hogyan tudunk még látni szagolni szeretkezni
a futószalag-utcákon a vetített otthonokban
egyforma arccal rezzenéstelen a nők és férfiak
gyerekkortól szerkesztésesek és ráncatlanul öregek
a füstig a nagy füstig amelyet a megmaradók fűtésre
is hasznosítanak ha föltűztek a sok kácatot
a neander-völgyi óta pingált képeket leszoptott csontokat
és ronggyá hordott ruhát zuhogd el gyönyör-óda
hogyan félnek a kényes testűek mert nem hallják
hogyan falják a gépek e föld-görögdinnye belét
ropogtatják a fém-magokat és isszák a magmát
hogyan falnak a krokodilfalánk automaták belemarva
végül a gyöngébbe ha elfogy a fém és sikoltanak a védtelenek
az emberszabásúak melyeket valaha szeretkezésre
használtak a tehetősök hiába dőlnek hanyatt kacéran
csak a műanyag bőr marad belőlük fém-belüket csavar-szerveiket
kizabálják az agyáros gépező gépek
gyönyör-óda te mosd ki szemünkből a sikolyt hogy hol van a kés
amellyel még ölni lehetne és hol a nyak amelyben
nincsen fémbetét hol a pótolhatatlan szív és artériák
hol van a vér a nem-szintetikus-vér Dózsáé és Marat-é
Caesaré s a Henrikéé hol van Radnóti Petőfi gyönyörű vére
a költőké és forradalmároké hol van a bíborszínű zsarnokvér
hova szívárgott el a bátrak erősek vére
hol a dantoni vér a robespierre-i vér és García Lorca
viadalt és gyászt daloló vére kibe csordult
ha csak a gépek verekednek a gépek dalolnak előbb
primitív munkadalocskák ütemére aztán kórusban s végül
egyedül kikutatva az elfeledett múzeumok betűit*

amíg ott fent végtelenül zuhog és vakít a gyönyör-óda
ontja színjeleit diadallal hogy megmaradunk
te zengd ki akkor fémlékű gép a Bomba halálát
gutenbergi utód ezercsapú ósdi szedőgép
futószalag-utcák és vetített otthonok alatt te kopogd ki
az elfeledettet

hogy megmaradunk hiszen
föltreped létünk héja: a vég
újra álmodja magát föltörve a fényre az emberiség
könyörtelennek és szépnek s hogy nem született hiába
döglött gépekből ácsol törekeny tutajt
és sok Charibdis közt sok ezer veszélyben
visszatér Ithakába

SZEPESI ATTILA

Egy régi szegedi utcára

ez az utca kivész magából
lábnyomai már Betlehemben
ebei fön a csillagóiban
verten vonítanak a holdra
akácfái ragyognak a
lámpafény üveg-aranyában
ez az utca a tejúton
kanyarog történelmi szélben
aki itt Juhász Gyula után
kószál saját fényébe omlik
eljön érte a szirénás
kocsi angyallal zsuppfehéren
a sínekig-űzött fiúért
ha ágál szobrát megutálja

vonatra autóbuszra száll
éjért borért és ölelésért
nappal konzervdoboz papír
éledez a csatornaparton
verebek szállnak verebek
augusztus sivatag-nyarában
aki itt él idegen százszor
a költözködő évszakokban
levelet ír és messze-készül
ez az utca kivész magából
fön kanyarog a tejúton
Petri Ferenc bóklászik erre
kiskocsmák után elbolyongva

Kós Károly

ennyi fekete lomb között
szélzúgásban kakukkidőben

befödött utak énekét
patakzúgásból történelmet

veszendő vállal megmaradni
sorsom eres kövekre írtam

István király írdeákja
láttam a pusztán nemzet születik

hallgattam hegyi éjszakákon
roppanó sziklák vallomását

bolyongtam Budai Nagy Antal éjjelében
villogó kaszák sámándobok között